

HAUGERUD I.F.
Setter hele nærmiljøet i bevegelse

Inndeling i flere lag i barnefotballen

Dette er alltid en tilbakevendende problemstilling i barnefotballen, både når lag skal meldes på i januar til årets serie og når man nærmer seg første kamp i slutten av april: Vi har noen og tjue spillere og skal melde på to lag; hvordan skal vi dele dem inn?

Det er alltid forskjeller mellom spillergrupper, så hovedregelen er at man uansett må vurdere ut fra det man har av spillere, trenere, ledere, ivrige foreldre osv. Men likevel går det an å gi noen generelle råd, basert på det som er klubbens og Fotballforbundets policy.

Allmenne regler

Flest mulig, lengst mulig. Dette er målet for hele Fotball-Norge, inkludert Haugerud IF. Målet er ikke å vinne kamper i barneklassene, men å få flest mulig til å lykkes best mulig, - slik at de holder på med fotball lengst mulig. En knepen seier, eller utklassingsseier, i 9-årsklassen er null verdt hvis bare noen få av spillerne bidro og følte at de lyktes, mens resten følte seg som «fyllmasse» på laget.

Bare de færreste stjernene begynner å skinne når de er 8-9 år. Noen få i en gruppe på åtteåringer kan utmerke seg og se veldig lovende ut. Men neste år er det kanskje tre andre som har utviklet seg veldig, mens «stjerna» har mistet lysten og heller vil prøve på judo. En nykommer på 8 år som er klønede i februar, kan være kjempegod i september. En helt gjennomsnittlig brukbar spiller gjennom hele barndommen, kan slå ut i full blomst og bli den helt store stjerna på laget når hun/han er blitt 16 år – og mange av de andre har gitt seg.

Vi skal ha mest mulig jevne lag, ikke toppede lag. Det skjer store forandringer i gruppa på tjue spillere fra de er ni år til de er blitt 15. Det er fullt mulig å toppe et 8-årslag og vinne det meste med store sifre. Men vi er avhengige av å ha 15-20 spillere i stallen når de blir eldre. Dette trengs for å spille 9er- og 11-erfotball, og det vil alltid bli frafall underveis, også fra dem som «bærer» laget når de er små. Derfor er vi helt avhengige av at mange lykkes og bidrar til et godt lag i barneårene.

Hold spillergruppa samlet. I vårt nærmiljø får vi erfaringsmessig rundt 18-25 spillere på hvert årstrinn, om vi ikke anstrenger oss spesielt for å bli flere. Kanskje noen færre på jentelagene. Sørg for å holde hele spillergruppa samlet opp gjennom barneårene, selv om man noen ganger må dele opp på treninger av praktiske grunner, og selv om man deler opp når man spiller kamper. Bruk treninger, turer, sosial tiltak, årsavslutninger osv. til å markere at vi hører til ett og samme lag. Spillerne skal tenke at de hører til 2006-laget eller 2009-laget, ikke Rød, Blå, Tigers eller Lions. Bytt på underveis slik at flest mulig får sjansen til å spille med hverandre.

Konkrete løsninger

Hva gjør man så, hvis man f.eks. har 22 spillere og har meldt på to 5-erlag i serien?

- Start med å bestemme «kampledere», dvs. å avgjøre hvem som skal lede hvert av lagene i kamp denne sesongen. Som oftest er dette trenerne. Å lede laget i kamp betyr å ta ut spillere, bestemme plassering på banen, forklare før kampen, avgjøre innbytter, veilede

spillerne underveis, summere opp etterpå osv. Har man to lag i serien, må man ha to kampledere (eller flere som kan bytte på).

- Fordel støttespillere, dvs. fordel andre ivrige voksne som kan hjelpe til på hvert av begge lagene slik at ikke treneren blir alene. Man trenger hjelp til praktiske oppgaver på kampene, og så må man sikre at det på begge lagene er nok foreldre som kan kjøre til bortekamper eller reise kollektiv med barna til bortekampene.
- Når dette er på plass, faller noe fordeling av spillere automatisk på plass. Barna til voksne som er fordelt på de to lagene, må naturligvis få spille på laget der mamma eller pappa har et ansvar, - av praktiske årsaker. Men dette betyr ikke at ledernes barn skal ha fordeler, f.eks. mer spilletid. Dette er ikke bra for lagfølelsen og ledernes autoritet, men mest av alt er det dumt for de barna som kommer lettere til godene enn andre barn.
- Så kommer man til fordeling av resten av spillergruppa. Sørg for at det er noen «gode spillere» på begge lag. Disse kan løfte laget og spesielt de mer uerfarne spillere. Men like viktig som ferdigheter, er holdninger. Sørg for å ha spillere med gode holdninger på begge lagene. Ledertyper, de som skaper god stemning, de som følger med, hører etter og tar i mot instruksjoner. Forbilder, kort og godt, - ikke i kraft av ferdigheter med ballen, men sosiale ferdigheter.
- Man bør også ta praktiske hensyn når man fordeler på to lag. Hvem har kamerater de bør være sammen med? Hvem fungerer dårlig sammen? Hvem er opptatt på den ene eller andre spilledagen? Hvem kan kjøre sammen til bortekamper?
- Når man navner lagene i barneklassene, velger vi navn som ikke antyder rangering (førstelag, andrelag osv.). Bruk helst Rød og Blå; klubbens hovedfarger. Eller Lions og Tigers.
- Når man kommer til den enkelte kampen, må man vurdere hvor mange man skal ta med i «troppen», dvs. hvor mange som får være med fra gang til gang. På en 5er-kamp bør man ikke ha flere enn rundt 10 i troppen. Et 7er-lag kan ha 12-13. Blir det flere, blir det for mange som må stå på sidelinja og trippe og vente og mase på å få komme utpå og spille. OBS: Vær nøye på at spillerne aldri venner seg til å mase på treneren - og i hvert fall ikke opplever at det lønner seg å mase. Si heller at «den som maser om å få spille, må vente lengre enn de andre på sidelinja».
- Dette kan bety at det ikke er alle som får være med i troppen på alle kamper. Delvis kan dette løse seg selv på grunn av sykdom hos noen, skoleoppgaver, reiser og andre gyldige forfall. Men det kan også bli nødvendig med en rotasjonsordning gjennom sesongen slik at alle får være med og alle må stå over en gang i mellom.
- Vi kan i en viss grad bruke uttak til kamp og mer spilletid som belønning for god oppførsel. Det vil si; spillere som bidrar positivt til laget, på og utenfor banen. Velger man å bruke dette som stimulans, må man sørge for å være klar på hva vi forventer av spillerne, vi må føre oppmøtelister (som alle lag skal gjøre), og vi må begrunne hvorfor noen blir «premiert», ellers vil det ikke ha den positive virkningen vi ønsker, men bare skape misnøye.

På Haugerud Fotballs hjemmesider har vi en nærmere forklaring på hva vi mener med «Belønning etter innsats»:

<http://fotball.haugerudif.no/lonning-etter-innsats-fordeling-av-spilletid/>

På denne sida står at vi skal vektlegge følgende tre hensyn ved uttak av lag og fordeling av spilletid:

Ferdigheter: Dette betyr ikke bare snevre fotballferdigheter, f.eks. om man kan trikse eller er veldig god til å spille. Det betyr også at man fyller sin rolle på laget på en god måte, at man bidrar positivt til lagånden og at man viser innsats i kampene.

Frammøte: De som møter opp trofast på treninger og kamper, bør få uttelling i form av mer spilletid enn de normalt ville få pga. snevre fotballferdigheter.

Innstilling: At en spiller er oppmerksom på trening og kamp, følger opp beskjeder som blir gitt, at spilleren gjennomfører øvelser slik man blir bedt om og at man bidrar positivt til gjennomføring av treninger.